

Sygn. akt IV KO 91/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie M. K. oskarżonego z art. 284 § 1 k.k. i in.

na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2021 r.

po rozpoznaniu wniosku Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 lipca 2021 r., sygn. akt III K (...)

o przekazanie sprawy do rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 16 lipca 2021 r., sygn. akt III K (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy M. K. oskarżonego o przestępstwa z art. 284 § 1 k.k. i in.

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie wskazano, że oskarżony w tej sprawie kieruje do różnych instytucji nadrzędnych w hierarchii organów ścigania, jak i wymiaru sprawiedliwości korespondencję, w której twierdzi, że wśród organów ścigania, funkcjonariuszy policji i wymiaru sprawiedliwości w okręgu [...] funkcjonuje zorganizowana grupa przestępcza mająca na celu pozbawienie oskarżonego jego mienia. Istotną rolę w tej grupie miałyby pełnić dwoje imiennie wymienionych prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K. podejmujących czynności procesowe w niniejszej sprawie. Okoliczność powyższa miałyby – w myśl uzasadnienia wniosku – przemawiać za przekazaniem sprawy M. K. do

rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, a zwłaszcza potrzebę uniknięcia zarzutów braku obiektywizmu i bezstronności przy jej rozpoznawaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie sprawy M. K. innemu sądowi równorzędnemu w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. - nie zasługiwał na uwzględnienie. Argumenty przytoczone w jego części motywacyjnej nie przekonują, że w niniejszej sprawie występują wątpliwości co do możliwości prawidłowego rozpoznania przedmiotowej sprawy przez Sąd Okręgowy w K.. Sąd występujący z wnioskiem o zmianę właściwości nie wykazał, że nie jest w stanie – bez szkody dla dobra wymiaru sprawiedliwości – wykonać prawidłowo tego zadania. W szeroko rozbudowanym uzasadnieniu ograniczył się jedynie do wskazania na subiektywne przekonanie oskarżonego wyrażane w licznej korespondencji dotyczącej jednak przede wszystkim dwojga konkretnie wskazanych prokuratorów Prokuratury Rejonowej w K..

Tymczasem podkreślić należy, że zmiana właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k., jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym i nie podlega wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jej stosowania, jaką jest pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania, a także wtedy, gdy zachodzą obawy o bezstronność sądu właściwego.

Wywody zaprezentowane przez Sąd wnioskujący o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. nie przekonują, aby w tej sprawie dobro wymiaru sprawiedliwości było zagrożone w wyniku jej rozpoznania przez sąd właściwy na podstawie ustawy. Nie skonkretyzowano też bliżej okoliczności, które mogłyby negatywnie wpływać na zachowanie bezstronności sądu, co uniemożliwia dokonanie ich oceny, zwłaszcza że we wniosku wyeksponowano jedynie negatywne nastawienie oskarżonego do niektórych przedstawicieli organów ścigania. Nie wykazano natomiast istnienia realnego zagrożenia dla niezależności i obiektywizmu sądu ani obawy wpływania na te atrybuty orzekania. Trudno bowiem przyjąć za racjonalny argument w tym zakresie odwołanie się do odczuć bliżej niesprecyzowanej osoby postronnej *„mającej jednak wiedzę na temat postawy*

procesowej M. K. i mocno skonfliktowanych z nim uczestników procesu”, która to osoba w przyszłym rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego w K. miałaby doszukiwać się związku funkcjonariuszy policji i dwojga krakowskich prokuratorów z jedną lub drugą stroną występującą w procesie.

Żadnego wsparcia nie znalazła też teza, że przyszłe decyzje procesowe Sądu będą *„w odczuciu oskarżonego, ale także i każdego postronnego obserwatora /.../ rodzić domniemanie braku bezstronności sądu”* – w zależności od tego, dla której strony procesowej będą korzystne lub niekorzystne. Gdyby rzeczywiście subiektywny odbiór decyzji procesowych przez strony miał rodzić domniemanie braku bezstronności sądu, to możliwość sprawowania wymiaru sprawiedliwości stawałaby się iluzoryczna.

Natomiast podnoszone we wniosku ewentualne relacje personalne – gdyby takie rzeczywiście istniały – mogą zostać uwzględnione w drodze wykorzystania innych instytucji procesowych niż mająca wyjątkowy charakter możliwość zmiany właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.